

obe ruki odsekal. Tudi drugačega svojega otroka je smrtnonevorno ranil. Pravi, da je to iz revščine storil. Umor je napravil mnogo razburjenja.

V vodnjaku padel je delavcu Kollmanu v Mariboru kamen na glavo in ga smrtnonevorno ranil.

Ukradel je neznanec hlapcu Jakobu Ostotnik v Slov. Gradcu kolo v vrednosti 150 K.

Rudarske nesreče. Pod hunta prišel je v Trbovljah Franc Groznik; zlomilo mu je več reber in ga sploh težko ranilo. Tudi rudar Johan Cedar je težko ponesrečil. Padel mu je kos pleha na hrbet. V Hrastniku pa je zmučkalo roko pri delu rudarju Rudolfa Jarc.

Huda telica. V Sv. Jurju se je posestnici Mariji Ferlec telica splašila. Vboga žena je nosila; telica jo je vrgla na tla in jo težko ranila.

V pjanosti izgubil je posestnik Johan Rosman iz Griz 1000 K. Pravi da mu jih je neki dobri prijatelj ukradel.

Cez dve leti našli so kosti delavca Craighera, ki je v gozdu pri Planini svoj čas zmrznil.

Nesreča. Pri zgradbi se je v Konjicah podrl zid in je težko ranil tesarja Fuhrmanna.

Držite svoje jezike za zobmi! Zemljiskega posestnika hči Barbara Pirš v Kostrivnici pri Rogatcu je pripovedovala ljudem, da je Marija Satlokal v Zavodni pri Storah posestniku Vodeniku ukradla koruzo in jo dala v predpasnik. Zaradi tega je tožila Marija Satlokal Barbaro Pirš radi žaljenja časti. Pri glavnem obravnavi pred okrajnim sodiščem v Rogatcu dne 11. julija morala je Barbara Pirš to obdolžitev preklicati in vse stroške plačati. Nato je Satlokal, katero je zastopal dr. Fritz Zangerer v Celju, odstopila od tožbe.

Iz maščevanja so napadli v Trbovljah fantje ključarja Karla Verenzi in so ga težko poškodovali. Storilce so orožniki zaprili.

Otroci požigalci. Na Gomilskem so se otroci z užigalicami igrali in so pri temu gospodarsko poslopje Rančigaja začeli. Škoda je za več tisoč kron in ni z zavarovanjem krita.

V Ljubljani kradel, v Celju zaprt. Neke Anton Koš ukradel je v Ljubljani kolo in razne druge stvari; v Celju pa so ga že zaprili.

Iz drevesa padla je v Skarnici pri Planini hčerka posestnika Planko; obirala je črešnje. Nesrečnica je bila na mestu mrtva.

Požar. V Kostrivnici pri Rogatcu je posestnik Florijanu Gajšek gospodarsko poslopje s hišo pogorelo. Škoda je za 3000 kron; posestnik pa je le za 1000 K zavarovan. Baje je ogenj na ta način nastal, da je nekdo gorečo cigaro proč vrgel.

Utonil je v Ptiju pri kopanju 12 letni Jos. Jurpetz. Mrlja so našli v Ormožu.

Obsojena je bila na teden dni ječe tista Frančiška Zimič, o kateri smo svoj čas poročali, da je svojega otroka pred leti iz revščine v celjski cerkvi proč položila.

Huda gospodinja. V Sopoti pri Kozjem pretepla je kmetica Ana Lipovšek svojega hlapca Martina Plevnika in ga pri temu težko ranila.

Pazite na deco! Proti lahkomselnosti govorilj ljudi ne pomaga nobeno svarilo. V Laškem trgu je bila 6 letna hčerka mizarja brez nadzorstva v kuhinji. Polila se je z vrelo vodo in se smrtnonevorno ranila.

Ustrelil se je po prekročani noči v Mariboru zobotek Jos. Flögl. Bil je takoj mrtev. Vzrok samomora šele 23 letnega moža ni znan.

V wagonu pri Sevnici zaspal je posestnik Grčar iz Domžal. Ko se je zbudil, videl je, da mu je bil nekdo suknjo prerezal in denarnico s 130 K ukradel. Tat je v Sevnici izstopil in se proti Rajhenburgu odstranil.

Mlada sraka. Komaj 16 letna dekla Ana Gracer prosila in dobila je pri g. Writz v Mariboru prenošč. V zahvalo je pokradla 20 K denarja in precej obleke.

Pogorelo je kletsko poslopje posestnika Antona Schmidt v Ferlčini pri Rogatcu. Baje je nekdo nalašč iz maščevanja začgal. Schmidt ni bil zavarovan in tripi vsled tega veliko škodo.

Lepa ženka! Rudarjeva žena Marija Čretnik v Hrastniku zapustila je 20. t. m. svojega moža. Ko je šla proč, ukradla mu je 300 kron. Pomagal ji je njen brat. Sodnija se zadevo peča.

Veliki požar. V Pekarjih pri Mariboru je pogorel parni mljin dr. Ernesta Reiser. V kratkem času je bilo dvanaštropno poslopje s sosednjim skladniščem moke in s parno žago v plamenih. Požarniki so z velikim trudem stanovano hišo rešili. Poleg domače so delale požarne brambe iz Maribora, Bistrici, Rotweina, Pobreža in Kamnice. Pogorelo je tudi okroglo 10 vagonov žita in moke, nadalje 65 PS močna parna mašina itd. Škoda je za več kot 200.000 kron.

Iz Koroškega.

Zmaga. Pri občinskih volitvah v Celovcu so nemško-napredni kandidati v vseh treh razredih z veliko večino zmagali. Čestitamo iz srca vrmil volilcem!

Utonil je v Millstattskem jezeru graški notar dr. Fr. Klimesch. Pri kopanju ga je zadela srčna kap.

Velikanski požar. Iz Trbiža se poroča, da je prijazna vas Uggowitz z popolnoma pogorela. Več kot 100 poslopj, mnogo krme, živine, pohištva in orodja je zgorelo. Od vseh poslopj se je zamoglo edino farovž, šolo in kolodvor rešiti. Govori se splošno, da je neka zločinska roka nalašč začigala. Iz vseh sosednjih krajev so prišle požarne brambe; ali ker so bile hiše skozi lesom krite, ni bilo mogoče ogenjomejiti. Nesrečno prebivalstvo je zdaj brez imetja in brez strehe. Revščina je velika in hitra pomoč potrebna.

Pazite na deco! V sv. Danielu je neki kmet sinčka svojega poseda na konja posadil. Konj se je splašil, otrok pa je dol padel in se smrtnonevorno poškodoval.

Strela udarila je v Gutensteini v „Werkrestauracion“. Napravila je precej škodo.

20 kronski bankovec snedel je delavec Franc Serko v Celovcu. Dobili so ga namreč pri tativini; da ne bi ukradenega denarja pri njemu našli, je bankovec snedel.

Spearka, katere še niso mogli dobiti, ogoljufala je v Beljaku železničarja Ivo Maučko za okroglo 11 K. Jemala je namreč na njegovo ime blago.

Ukradel je neznanec praktikantu Mayer v Beljku uro in verižico.

Zaprli so v Mežici delavca Simona Šavšker je kradel in nevarno grozil.

Požar. V Podgorju je pogorelo poslopje znanega muzikanta Avgustina Trattning. Krčmar Wohlgemut rešil je v smrtni nevarnosti dragocene gose. Škoda je za 300 K.

Mrlja našli so na gori „Speikkogel“ pri sv. Andreju v Labudu. Mrlja ni znan.

Ljubezenska žaloigra. V Vrbsko jezeru sta skočila in utonila Ela Lenzenhofer in lajtnant Karl Hofer. Imela sta ljubezensko razmerje. Ker se nista mogla poročiti, sta šla skupaj v smrt.

Otroškega mrlja našli so na cesti od Krumendorfa proti Celovcu. Zgodil se je detomor.

Po svetu.

Velikanski požar.

9000 hiš pogorelo. — 100.000 oseb brez strehe

Glavno mesto Turške Konstantinopol je doživel zadnje dni požar, kakorih je mogoč. Na večer turškega naravnega praznika so pokazala prva plamena, ravno ko je ljudstvo mošej prihajalo. In grozoviti ogenj se je vse hude morske burje z neverjetno naglico raspljal. Gotovo je, da so zločinci iz političnih vzrokov nalašč začigali, da bi sedajo mladoturško ljudstvo vrgli. Dokaz temu je že dejstvo, da je prišlo na raznih straneh obenem goreti. Razburjenje in vznemirjenje ljudstva je seveda velikansko. Kakor zblazne so bežale nage ženske v plamenu, ničesar ni bilo mogoče rešiti nego kaže življenje. Po officiellnem poročilu pogorelo je 2227 navadnih hiš, nadalje čez 300 trgovin prodajaljen, 15 pekarjev, 16 mošej (turških cerkev), dva vladina poslopja, orožniške stražnice, kopelji, en mayzulej, dva kloštra dervisov in mnogo šol itd. Vlada je takoj 5000 funtorjev narja za prvo pomoč prizadetim dovolila. Skupaj je pogorelo okroglo 9000 hiš. Več kot 100 tisoč oseb je brez strehe in domovja. Le na materialu je napravil ogenj za več kot 40 milijonov frankov. Škoda je koda. Nadalje se je doslej izvedelo, da 40 oseb v plamenih smrt našlo. Mnogo oseb pa je izginilo in se še ne vede, ali so pogoreli ali pa v ognju zgoreli. Tudi je v plamenih 10 oseb oslepilo, 20 oseb pa z norelo. Policiji in vojakom se je baje posrečilo, da deset požigalcev zaprli; med tem je tudi neki visoki oficir, ki je ravno počasi s petrolejem začigal. To je zopet dokaz, da gre tukaj za politični zločin. Beda in revnost je seveda ogromna. Le s težkim naporom zamejajo vojaki razvaline stražiti pred tatovi in parji. Proglašeno je obsedno stanje. Velikanski požar imel bode velike posledice.

Strašna nesreča.

V Puchbachu, ki leži 3 kilometre južno od Köflacha, imajo že kakih 90 let smodnico (Pulverfabrik). Mašine goni tamozni potok Gössnitz. Izdeluje se črni smodnik. Fabrika je last tovarnarjev Kriegbaum in Vaclav iz Voitsberga. V tej fabriki zgodila se je velika in strašna nesreča. Pretekli pondelek ob 4. juniju popoldne so slišali v Köflachu in drugod straži pokal. Kmalu se je izvedelo, da je eksplodiran del puchbachske fabrike, v katerem je bil okroglo 4000 kilogramov smodnika. Pogled razvaline je bil grozen; povsod so ležali kadi, zidovje, železni drogi in — udje raztrgan in razmesarjenih ljudi. Stirje delavcev je bilo namreč ubitih in razkosanih. Prave vzroke nesreče bode preiskava še znova.

Valilnik (Brutmaschine).

Cloveški razum stoji danes že na visoki stopnji raznih kulturno-tehničnih vedah in iznajdbah, katerih pridejo lahko tudi kmeti v korist. Ena takih je valilnik za pišeta (Brutmaschine mit Spatenapparat).

Stotisoči gotovo ne vedo, da so res také časa na svetu v rabi, da je lesena koklja z štirimi gumi zmožna življenje povzročiti. Tisoči vede sicer, taki že obstojojo, pa si misljijo, da je pa spet to le za gospode za šport, ne pa praktična pospodska

Dama

ki drži kaj na zdravje negovanje kose, ki hoče zlasti pega odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z Steckenferd' lilijsnim mlečnim milom (znamka „Steckenferd“) od Bergmann & Co. Teičen a. E. Kos za 80 h se dobri v vseh apotekah, drogerijah in trgovinah s parfumom itd.

Pruske sole.

Usta čista držati se pravi zobe pred boleznijo obvarovati. In zdravi zobe so predpogoj za dobro prebavo, torej za celotno zdravje. V nemških šolah na Pruskev so se tega gesla vedno strogo držali in so vedno moderne uredbe vpeljavali. Zdaj so vpeljali posebne vrste studence, pri katerih je izmivanje ust najlažje in najbolj primerno zdravstvenim predpisom. Naša slika kaže take studence, pri katerih se šolska dekleta ust izmivajo. Čednost je predpogoj zdravemu živiljenju! Tega načela naj bi se i pri nas bolj držali!

na Stotine sicer ima že to napravo, pa so talent svojega manja in razsodnosti raje zakopali, kakor da bi se delovali na lastnosti tega stroja; raje ga pustijo kot običajni stari, ter s svojo nerazsodnostjo ali površnostjo niso morebitne izgube.

Vallnike se dobavlja od 20 do 300 jajc vsebine, in pa so pod 60 jajc le bolje igrač kot stroj, nad tem pa spet ne odgovaja. On obstoji iz zaboja iz srebrjenega ki je z platom (Segelleinen) prepleten, na dvojne stene 10 cm debele napolnjene s tekočo maso (silikern) na nogah z dvojnimi duricami iz stekla, s kakovinom termometrom ki zunaj kaže kolika je temperatura (Luftwärme) z dodanim Max. termometrom ki vnotri vloženih jajc kaže (Eiereigenwärme) z lampico s temi oddelki za goreti, s potrebnimi dovodom svežega zraka in aparatu samem, s posodo za svežo vodo s škropilnikom, gledalnikom, obračilkom s privojem prestavljanja, cilindri, električnimi elementi za doziranje in odstranjevanje nadpotrebne vročine s tem da elektromagnet odpre in zapre topoto kakoršna je ravno vodilka potrebna, potom elektrotermostata (Kupfer-Elemente) napravljena električnega zvonca potom otrok termometra zvanega "Veni Vici" na kontakt, ki na vojak alarm, takoj nadpotrebno topot jajc naznani, in se tem obavarjujemo morebitne škode jajc od strani prekajočih vročin.

Toplina aparata naj znaša $+ 39^{\circ}$ C. in jo morebiti imeriti kakor jajca vložiti. Jajca morejo sveža, in čim stare biti, (starejše so nesposobne), in dobro vredno, ker to nije zastonj delo, ker stroj nima lastnosti vrednosti jajc. So pa jajca v robicih zavita kje pri peči na toplem in večkrat obrnjena, zadostuje $+ 37^{\circ}$ C. do -39° C. za vloženje. Po preteklu 24 ur, do treh dni, kar pač kurimo, se zjutraj in zvečer obrnejo, in rahlo zrno vodo poškropuje. (Blumenbauer) v štirih do dveh pride topota na $+ 39^{1/2}$ C. ki se s termometrom vzdigne in z 12 dnem na $+ 40^{\circ}$ B. Jajca so treći dan in v drugem tednu najobčutljivejša, v tretjem danu se jajca same ogrejejo na $+ 41 - 42^{\circ}$ C. celo do -43° C. ki pa $+ 42^{\circ}$ C. ne smejo prekoračiti ali še ne v tem položaju dalje ostati. Izmeri se to z Max. termometrom ki mora sploh od začetka do konca vredno na jajcih blizu lampice biti, medtem ko pravokotni termometer (Winkelthermometer) le samo $+ 40^{\circ}$ C. in nič več ne sme. Kdor ima še zvonec (Signalapparat) ta v zadnjem času celo na $+ 51^{\circ}$ C. topoto zviša, nato termostata pokazano na Winkelthermometer. Toda se morejo jajca zdaj zelo močno škropiti da dol teče z jajc in je vsakokrat ko kaže Max. termometer $+ 41^{\circ}$ C. to storiti in $1/4$ ure hladiti; to se vso počenši od 3 dneva vložitve vsakokrat z 40° C., in teden pa z $+ 41^{\circ}$ C. tolkokrat kolikokrat topota gade doseže. Ko so jajca preključana (angekipkt) vstopita navzgor obrne ter se na eno plato (Eierplatte) skupaj vložijo in tudi poškropijo ko se imenovali topota doseže, ako topota prekorači navedene se toliko bolje škropijo in dalje hladijo jajca. Pred višjimi gradi topoline ker se piše zadruži ako topoti $+ 42 - 43^{\circ}$ C. dalje ostanejo (Eier Verharren nachteilig im Max. wärme). Tudi se lahko izpiščanci dalje v aparatu postijo da se posušijo, in to ni dobro za Max. termometer in Winkelthermometer ker ga piščenci radi dol zrujejo, biti pa na obavdu na jajcih da pokažeta vročino.

Naravne zakone poznati je kmetovalčeva prava in vsem potrebna šola. Brez nje je kmetijstvo uničeno.

Ali si se že naročil na
"Štajerčevi"

Metski koledar za 1912?

Ted bude ta splošno priljubljeni koledar zopet izvirovno. Gledali budem, da mu ostane vse enako bogata, kakor vsa dosedanja leta. Segal bude celo vrsto velekoristnih gospodarskih člankov, lepih povesti, podučnih notic, temeljnih slik itd. Cenam u bode pa eden naša stala, namreč 60 vinarjev, s poštovo pa 70 vinarjev. Tudi velja i letos dobiti, da dobi vsakdenko koledar za stonj, kdor jih naroči deset.

Inzerente

Izumrjam istotako ob tej prilikai, naj nam za koledar namenjene inzerante čimprejje vpošljejo.

= Vsi na delo za naš koledar! =

Gospodarske.

Zvepljajte pridno! Letos je prav ugodno leto za razvoj grozne plesni ali odiuma in peronospore, zato se toplo priporoča našim vinogradnikom, naj trte pridno škrope z galično raztopinjo, a obenem tudi pridno in pravocašno požvepljaj. Da se pa doseže z zveplanjem ugoden uspeh, paziti je treba na naslednje: Požvepljaj naj se trte, preden se pojavi bolezni in sicer o suhem vremenu. Zvepljaj se trte lahko tudi, ko cvetejo, to grozdu prav nič ne škoduje. Če se namenava trte obenem škropiti, naj se najprej požvepljaj in nato poškropi. Žvepla naj se o tihih, toplih, solnčnih dneh in sicer še potem, ko niso trte več rosne. Pazi, da vso trto dobro oprasi z žveplom, posebno pa grozje. Pazi, da ne pada na trte preveč žvepla, kajti preobilno žveplo škoduje grozdu, posebno tedaj, če solnce po dovršenem zveplanju močno pripeka. Glej, da uporabiš za zveplanje le fino semleto žveplo, kajti čim drobnejše je semleto, toliko več izda. Dobelj semleto žveplo pada s trt, drobno pa obvisi na njih. Ako nastopi po dovršenem zveplanju deževje, požvepljaj trte takoj vnoči, ko preneha deževati.

Najstarejši lajtnant avstrijsko-ogrsko armade.

Te dni so visoko častili enega najzaslužnejših podčastnikov naše armade. To je namreč 73 letni stražmojster huzarjev Vincenc Guoflinger vitez pl.

Vincenz Guoflinger, Ritter von Steinsberg,
der älteste Lautnant der österr.-ung. Armee.

Steinsberg. Cesar je vrlega stražmojstra imenoval za lajtnanta in ga torej v čefirski stan povzdignil. Odlikovanec je najstarejši lajtnant avstro-ogrsko armade. 56 let je v vojaški službi, kajti vstopil je že leta 1855.

Loterijske številke.

Gradec, dne 22. julija : 80, 48, 55, 88, 59.
Trst, dne 15. julija : 17, 12, 41, 84, 21.

Mnogo nalezljivih bolezni se širi, ker se največ družin ne brigajo doči za desinfekcijo na bolniški posteli. — Zanimiva in podrobnejša knjiga je izšla o "zdravju in desinfekciji", ki pojasni vsakomur, kako se zgodi desinfekcija v vseh slučajih v hiši. Pošljem Vam na zahtevo to knjigo zastonj in franko takoj. A. C. Hubmann, Dunaj, Petraschgasse 4.

od 30. septembra do 8. oktobra.

1911

Graški jesenski sejem

(Grazer Herbstmesse)

Babro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega :Francka:“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekosene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

IJAVA.

Jaz podpisana obžalujem in prosim Marijo Satlokal odpuščenja, da sem jo z grdimi in lažnjivimi besedami razžalila. Ob enem jo zahvalim, da mi je kazen prizanesla.

Barbara Pirš

po domače Poharčeva Barča
v Kostrivinci.

704

Tako do 3. avgusta se proda eno

lepo posestvo

v Hlaponi pri Ptiju, obstoječe iz 10 let starega poslopja, sadovniska, njiv in travnikov za 4.400 krov, potem tudi gozd, njiva in en travnik, prav po ceni. Natančneje pove Franz Petelinz, Zgornja Polškava.

Pozor, velika priložnost!

Prav lepo posestvo, z okoli 4 oravolj najlepše zemlje, obstoječe iz travnika, njiv, sadovniska, lepih brajd, ki se do 5 polovnjakov vina nabere, z lepim močnim zidanim in opeko kritim poslopjem z 3 sobami, kuhinji, kletjo, različnimi hlevi itd., sredzi zelo prometnega okraja ob državni veliki cesti, za vsako obrt pripraven prostor, se takoj zavoljo preselitev za 4.000 krov proda. Polovico za izplačati. Natančneje pove Franz Petelinz, (Rottenhof) Zgornja Polškava.

703

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 3'50.

30.000 komadov

kupljenej, zaradičega posiljam 1 lepo 36 ur idočo "Gloria" srebrno anker-rem. uro, švic. kolekcij z lepo gravir. oklopjem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebr. verižico natančno idočo za K 3'50. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem. prve vrste švic uro s pozač. verižico za K 5'. Triletno pismeno jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju S. Kohane, razpoložljivca švicarskih ur, Krakov št. 279. Neštivilno priznanj in naročil. Za neugajajoče denar nazaj.

681

,Za 10 vinarjev liter“

najboljšega jabolčnika, skoraj jednak pristnemu lahkuvinu se napravi samo iz najnovješje iznajdbe

701

,Jabluš“.

Iz „Jabluš“ pripravljena pičača vrle, kakor naravni mošt, je zdrava in krepična. 1 zavoj „Jabluš“ z navodilom vred stane samo 5 K 30 v poštnem povzetju. Prekupci odstotek; zastopniki se iščajo. Pojasnila zastonj in franko. Glavno zastopstvo „Jabluš“, Podplat, Štajersko.

702

Lepo posestvo prav po ceni na prodaj.

Vse na ravnom! Hiše, štale, vse zidano z ciglom pokrito, 26 johov grunta, hosta, njive, travniki, lepa ciglarna, vse skup za 22.000 krov. Posestvo leži v Št. Miklavžu pri Lubečni 1/2 ure od trga Vojnika (Hochennegg). Na to posestvo je privolila hranilnica 8.000 K na prvo mesto in prodajale čaka po 5% obresti pet let za 8.000 K. Vpraša se pri gosp. Karl Teppey-u v Celju.

703